

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Pe polti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Narodnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 30.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 272.

V Ljubljani, v sredo 26. novembra 1890.

Letnik XVIII.

Deželni zbor kranjski.

(Petnajsta seja, dné 25. novembra.)

Pričetek seje ob 1/2.10. uri popoldne. Prečita in potrdi se zapisnik zadnje seje. Poslanec Hribar in tovariši izročé naslednjo interpelacijo:

„Gospodarska občina Draga v okrajih kočevskem ima v svojej posesti velik gozd, v čegar jednom delu je drevje že tako doraščeno, da je zrelo za posekanje. Občani draški sklenili so zaradi tega prodati les iz dotičnega dela gozda in pooblastili so načelnika gospodarskega odbora, župana Turka, da izvrši ta njihov sklep. Pavel Turk dogovoril je vsled tega s tvrdko Lavrič & družba v Trstu pogodbo, vsled katere bi bila ta tvrdka kupila les iz dotičnega gozdnega dela za 39.000 gld.

Načrt te dogovorjene pogodbe nesel je Turk k c. kr. okrajnemu glavarstvu v Kočevje kot oblastvu v gozdnih zadevah in pokazavši ga c. kr. okrajnemu glavarju gosp. pl. Thomannu samemu, vprašal ga je, če se smé skleniti definitivna pogodba. Gospod okrajni glavar, vprašavši ga, če bi nameravana prodaja bila v korist občinarjem in dobivši pritrjevalen odgovor, izrazil je, da se more predložena mu kupnoprodatna pogodba skleniti brez skrbi, češ, da gozdno oblastvo nima nič proti temu. Pavel Turk, da bi bil stvari bolj gotov, poslal je k c. kr. okr. glavarstvu še oba odbornika krajnega gospodarskega odbora draškega vprašat, če od gozdno-policijske strani proti nameravani prodaji ni nikakega ugovora, odnosno, če smé dati posekat omenjeni gozdni del. Tudi tema dvema odgovoril je c. kr. okrajni glavar gosp. pl. Thomann isto, kakor Pavlu Turku in ko sta poleg tega zahtevala še pismeno rešitev svoje prošnje, čutil se je c. kr. okrajni glavar gospod. pl. Thomann razžaljenega, rekoč, da je njegova beseda pač vredna toliko, kakor jednak odlok. Kmalu na to poslal je v Drago gozdnega uradnika, da zaznamuje drevje, katero bi se smelo posekati.

Pavel Turk, tudi s tem še nezadovoljen, šel je v tej zadevi v Ljubljano k gospodu c. kr. dežel-nemu predsedniku ter ga je, razloživši mu ugodno

kupno ponudbo tvrdke Lavrič & družba, vprašal, če politično oblastvo ne bode nasprotovalo sklenitvi pogodbe. Gospod c. kr. deželni predsednik odgovoril mu je, da morejo Dragani kupnoprodatno pogodbo skleniti brez skrbi.

Sklenili so torej s tvrdko Lavrič & družba pogodbo o posekanju gozda, vsled katere je bila ta tvrdka opravičena začeti že letošnjo zimo sekati drevesa.

Dva meseca potem, ko je bila sklenjena pogodba, prejel je Pavel Turk kot načelnik gospodarskega odbora in kot župan v Dragi od c. kr. okr. glavarstva v Kočevji prepoved, da se ne smé v draškem gozdu posekati nobeno drevo in je bila ta prepoved motivirana s tem, da se je dotični del gozda v zmislu gozdnega zakona z dné 3. decembra 1852 proglasil kot gozd v varstvu.

Dražani prejeli so o sklepu pogodbe od tvrdke Lavrič & družba na račun kupnine 10.000 gld., katere so takoj med seboj razdelili ter za nujne potrebe že porabili. Ko bi sedaj morali teh 10.000 gl. vrniti imenovani tvrdki — katera je vložila že tožbo — prišli bi nekateri njih gotovo na beraško palico. Zato so vložili dné 2. julija 1890 priziv proti prepovedi c. kr. okrajnega glavarstva. Ta priziv, dasi je rešitev njegova — ker se približuje zima — jako nujna, do danes ni še rešen. Dražani so torej v veliki stiski in v še večjih skrbéh gledé na vloženo tožbo kupiteljevo.

Ker visoki c. kr. deželni vladi ne more biti do tega, da bi materijalno uničila celo občino, katera je v minolih letih brez tega trpela vsled raznih ujim in ker se je kupnoprodatna pogodba s tvrdko Lavrič & družba sklenila še-le po prejšnjemu dovoljenju — če tudi le ustnem — c. kr. okrajnega glavarstva v gozdnih zadevah, vprašamo podpisani:

1. Je-li visokemu c. kr. deželnemu predsedstvu znano vse tu navedeno; in

2. ako mu je znano, ali hoče skrbeti za to, da se reši kar najprej mogoče dné 2. julija 1890 od gospodarskega odbora draškega vloženi priziv in da se vzdrži dovoljenje dano Dražanom ustno po

c. kr. okrajnem glavarju v Kočevji in po c. kr. deželnem predsedniku?“

Dr. Papež poroča o načrtu gledé preskrbljevanja vode za občino Ambrus v Suhi Krajini in predlaga:

Visoki deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča:

1. Naj se obrne do prizadetih posestnikov, da se pridobijo potrebna zemljišča in vodne moči za napravo vodovoda, ali brezplačno ali vsaj za najnižjo ceno in se pri tem tudi ozira na §§ 29. in 30. vodn. zakona;

2. naj potem gledé prispevkov vdeležencev, v kolikor ne obsegajo njih prizadeta, v 1. točki omenjena zemljišča, vpelje obravnave;

3. naj na podlagi omenjenih poizvedeb in obravnav in na podlagi praktičnih načel o potrebščinah za napravo vodovoda stavi novi znižani proračun;

4. naj se obrne do visoke vlade za zdatno podporo stroškov vodovoda;

5. naj poročilo o izvršitvi vseh predstojecih točk za to deželno podjetje v prihodnjem zasedanju predloži, oziroma stavi primerne predloge.

Vsi predlogi obveljajo brez ugovora.

Dalje poroča o prošnji cirkniske občine za ustanovo c. kr. okrajne sodnije v Cirknici in o prošnji občin Grahovo, Vlaka, Žirovnica, Bločice in Lipsenj za ustanovitev lastne občine. Gledé prve se jemlje na znanje, da je deželni odbor dotično prošnjo poslal justičnemu ministerstvu z najtoplejším priporočilom, da bi ji ugodilo prej ko mogoče. O drugi prošnji se jemlje na znanje, da je deželni odbor zaradi naprosene nove občine poizvedoval za mnenje občinskega odbora v Cirknici in Starem Trgu, ki sta se pa oba izrekla, da naj se prošnja ne usliši.

Poslanec Višnikar poroča zatem o gradbi nove bolnišnice in pové, da ste prišle za nakup starega bolnišničnega posestva dve ponudbi, ena od preč. knezoškofa, ena od g. Gorupa, ki oba ponujata 120.000 gld. Ker pa g. Gorup poslojpe podari

LISTEK.

Nekaj o umetnem vezenji cerkvenih paramentov.

Zadnje dni imeli smo priložnost videti nov prt, katerega je za dobrepoljsko cerkev izdelala naša rojakinja gospa M. Hlavka, učiteljica na ženskem oddelku obrtne šole v Ljubljani. Načrt tega prta in njegova izvršitev napotila sta nas, da o prtju samem in o nakrasovanji cerkvenih paramentov sploh nekaj več izpregovorimo. To pa zlasti zaradi tega, ker se nam priložnost daje, že dolgo gojeni misli o sedanjem lepotičenju naših cerkvâ malega duška dati.

Naris bordure prtove povzela je gospa Hlavka iz Verstaill-ove zbirke srednjeveških cerkvenih ornamentov. Že to nas je kaj prijetno iznenadilo. Sestavljena pa je nepreširoka bordura iz večkrat se ponavljajočega presv. imenoznaka Jezusovega, iz katerega se vsakokrat na levo in desno v slikovito zaviti črti popenja vejica s peclji, listi, popki in eveticami. Črke so gotične. One in pa vejice s popeticami vezene so s zlato nitko. Vse drugo je tako imenovano „slikanje z iglo“. Ali to slikanje treba je videti! Ne vém, komu bi se bolj čudili, ali stro-

gemu slogovanju rastlinskih peres, ali blagodejni uvrstitvi barv in njih najnežnejšemu vtrjevanju. Pozná se pri vsakem ubodu, da se je gospa Hlavka več let na Dunaji šolala. Barve so sicer mnogovrstne, vendar nobena ne „kriči“, nobena pa tudi ni pretemna. To vse se popolnoma vjema z namenom, ki ga ima oltarni prt, in smelo trdimo, da je v tem prtju izražena prava cerkvena umetnost.

To pa je ravno — cerkveni duh, ki veje iz prta, — zaradi česar tako obširno govorimo o njem. Z obžalovanjem zapažamo namreč, da se, kakor pri nekaterih drugih cerkvenih stvaréh, tako zlasti pri nakrasovanji cerkvenih paramentov še vedno vriva ono posvetno lepotičenje, ki popolnoma prezira značaj in bistvo starodavne cerkvene umetnosti in nasprotuje točnim cerkvenim določbam, kakoršne so zlasti „Sacra rituum congregatio“ in „Instructiones fabricae et suppellectilis ecclesasticae“. Kakor bi bil oltar salon in mašnik modni vzorec, nahajajo se še vedno okraski, ki se kar nič ali le malo ločijo od kateregakoli sovrstnega izdelka za posvetno rabo. Namesto da bi se okrasek podrejal namenu predmeta in tega poveljeval, našopiruje in gizdavi se, kakor bi mu bil namen očí ná-se vleči in ljudi od pobožnosti odvracati. S tem pa nikakor nočemo

reči, da se nalašč cerkev profanuje. Namen imajo ljudje, ki paramente naročujejo in ki jih izdelujejo, brezdvomno vedno dober; ali bodisi, da ne poznajo cerkvenih določb, bodisi, da se jim je pravi čut za cerkveno umetnost poizgubil, segajo po modnih stvaréh in prinašajo tako nevedé in nehoté posvetnost v svetišče. Saj je pri cerkvenem petju ravno tista bila in je po nekaterih krajih še, kamor ni še segel vpliv cecilijanskih društev. Napevi, prikladni posvetnim pesmam, bili so v navadi, in čim večji je bil praznik, tem okroglejše in poskočnejše so bile pesmi. Nevednežem se je to morebiti lepo zdelo, ali veščaka je bolelo srce, ko je videl, kako je prekrasno pravo cerkveno petje pozabljeno. Bogu hvala, petju so že nastopili boljši časi, odkar cecilijanske družbe razvijajo blagodejno svoje delovanje.

Jednako bi pa trebalo pri cerkvenem okrašanju storiti odločen korak, da bi se preprečilo lepotičenje, ki nasprotuje vzvišenemu namenu cerkvenih paramentov. Trebalo bi razširiti znanje cerkvenih določil; trebalo bi opozoriti ljudi na pristno cerkvene izdelke iz boljših prejšnjih, zlasti srednjeveških časov, ko se je še gojila prava cerkvena umetnost; trebalo bi pred vsem podajati pristnih vzorcev, da bi se neposredno ljudém ukus čistil in blažil. —

mestu ljubljanskemu, da ga porabi za obrtno šolo, za katero tudi dežela plačuje del stanarine, ki potem odpade, se je finančni odsek odločil za ponudbo Gorupovo, dasi mu je bilo naznanjeno, da je knezoškof pripravljen še več ponuditi, ker bi se moglo na višjo ponudbo le tedaj ozirati, če bi bil višji znesek primeren ceni poslopj. Konečno obveljajo naslednji predlogi finančnega odseka brez ugovora:

1. Ponudba gospoda Josipa Gorupa, da kupi sedanje deželno bolniščno poslopje z vrtom za 120.000 gld., se sprejme ter se deželnemu odboru naroča, da nemudoma sklene definitivno pogodbo z g. Jos. Gorupom v zmislu njegovih ponudb. Deželni odbor se ob enem pooblašča, da sme del posestva odstopiti kupcu, predno se stara bolnišnica izprazni.

2. Deželni odbor se pooblašča, da proda hišo št. 42 na Poljanah, v kateri se nahaja infekcijska bolnišnica, družbi sv. Vincencija za ponudeno svoto 8000 gld. To posestvo je pa še le tedaj izročiti kupcu, ko se dodela nova infekcijska bolnišnica.

3. Pogodba z arhitektom K. Waidmannom o nagradi za napravo načrtov in sestavo proračunov za novo bolnišnico v znesku 3500 gld. se potrjuje.

4. Deželni odbor se pooblašča, da leta 1891. prične zgradbo nove bolnišnice po načrtu arhitekta K. Waidmanna s proračunjenimi troški 320.000 gld., za katere je zagotovljenih:

- a) skupilo za staro bolniško posestvo v znesku 120.000 gld.
- b) za bolniško podružnico hišna št. 42 na Poljanah v znesku 8000 gld.,
- c) od kranjske hranilnice obljubljen podpora 60.000 gld.,
- d) od mestne občine ljubljanske dovoljeni prispevek 36.000 gld.,
- e) po deželnem zboru v seji dne 18. novembra leta 1889. iz deželnega zaklada privoljeni donesek 100.000 gld., kateri se ne sme prekoračiti.

5. Načrte K. Waidmanna je natanko pregledati in stavbo oddati konkurenčnim potom.

6. Za stavbinske troške v prvem letu dovoljuje se razven od mestne občine in kranjske hranilnice zagotovljenih in na to leto spadajočih prispevkov in skupil za prodano bolnično poslopje in za podružnico na Poljanah kredit v znesku 30.000 gld. iz deželnega zaklada.

7. Za zgradbo infekcijske bolnišnice v znesku 20.000 gld. in za razširitev stavbinskega prostora v znesku 5000 gld. dovoljeni kredit se vzdržuje za leto 1891.

8. Za sklepa, tikajoča se prodaje deželne bolnišnice in podružnice na Poljanah (točka 1. in 2.) pridobiti je Najvišje potrjenje.

Po predlogu barona Švegelj na izreče se gospodu Gorupu za njegovo darilo tudi zahvala deželnega zbora.

Iz hrvatskega sabora.

(Izvirni dopis.)

Naš sabor je prošli teden prav marljivo zasedal ter razpravljaval novo postavo o komasaciji zemljišč.

Kdo pa naj bi vse to storil? Da ob kratkem povemo, kar mislimo: osnovalo naj bi se parlamentno društvo, katero naj bi za vse to skrbelo. Kakor neguje cicilijansko društvo pravo cerkveno petje, tako naj bi parlamentno društvo skrbelo za razširjevanje onega umetnega vezenja, katero se povsem slaga s cerkvenim duhom. Nekako središče naj bi bilo, odkoder bi izhajali pravi nauki, kjer bi se na večkratnih razstavah vzorna dela razkazovala, kamor naj bi se zatekali naročevalci, hoteti pristno cerkvenih izdelkov. Težko to ne bi bilo; saj v drugih narodih že davno posamezniki v tem smislu delujejo. Veščih močij, — teoretično in praktično izobraženih, — in pa požrtvovalnosti nam tudi ne manjka. Vspehi ne bi izostajali; ti pa bi najljepše povračevali ves trud.

Slovenci smo zadnja leta neizmerno napredovali. Veda in umetnost začele sta se tudi v nas gojiti; skoro za vsako stroko imamo že svoje, ki na lastnih nogah stojé in uspešno tekmujejo s tujci. Ali bi bilo odveč, ko bi tudi pri umetnem vezenju cerkvenih prtenin in svilnin reči mogli ne samo: to je pravo, ker se vjema z umetnostnimi načeli in cerkvenimi določili, ampak tudi: to je naše, to je sad slovenske probude? —f.

Ker je ta postava za našo zemljo velike važnosti, kedaj in kako bi se imela izvrševati, uprla se je opozicija z vso silo proti njej v tej obliki, kakor je zdaj. Glavni govornik opozicije je bil dr. Frank, ki je temeljito dokazal, da je ta postava za naše odnošaje neprikladna in da je sploh na njo zdaj pre zgodaj še misliti. Že poprej je prof. Bestjenski v „Obz.“ stvarno in mirno razpravljaval o tej postavi ter prišel do zaključka, da nam more postava v tej obliki le škoditi ne pa koristiti. Odbor, ki jo je sestavljal, se ni oziral niti najmanje na naše odnošaje, marveč vsprejel je večidel take postave iz nemških dežel, kjer so popolnoma drugi odnošaji kakor pri nas. Vrh tega pa je v tej postavi dovoljeno, da se mora komasirati zemljišče, če zahteva v dotičnej občini le eden posestnik, ki ima več zemlje nego ostali. Iz tega sledi, da so manjši posestniki prodani na milost in nemilost dotičnega veleposestnika, kajti le-ta bode zopet gledal, da dobi najboljša zemljišča. In pri tem bode trpel zopet le kmet. Zraven tega bo moral pa še vsak posestnik za posel plačati oblasti, ki bode komasacijo izvela.

Na Nemškem in drugod plača država sama take troške, pri nas pa ubogi kmet, kakor da bi bilo pri nas večje blagostanje kakor v naprednih zemljah. Kaj niso taki možje zares graje vredni, ki kmetu le nakladi na nakladi nalagajo, brez katerih bi mogel biti? Ni dolgo temu, da so pri nas za druge razrušili, kar je narod v nekaterih krajih popolnoma upropastilo, in zdaj hočejo s to postavo zadane rane zaceliti, pa jih bodo le še večje storili. Zatorej se naša opozicija ni zastoj ustavljala tej postavi ter dokazovala, kako škodljivo bo delovala na narod, če se sprejme takšna, kakoršna je predložena. Ali bilo je vse zastoj. Večina je postavu vsprejela v generalnej debati in ta teden jobode tudi v specialnej. Ni nam mogoče tukaj razpravljati o vsakem govoru posebej, samo nekaj hočemo omeniti. Objektivni poslušalec teh razprav mora opaziti, kako prezirno ravna vladina stranka z opozicijo. Vsakega govornika od opozicije neprestano moti ter njegov govor persiflira, mesto da mu njegove trditve zavrne. Pa še več. Kar norčevati so se začeli iz govorov opozicijonalnih pravi mameluki vladini, katerim seveda ni stalo do drugega, kakor do njihovega trebuha. To je silno žalosten pojav v našem saboru, posebno v novjšem času, ko se Madjari začeli zahtevati od nas nemogoče stvari. Ali takšni zastopniki so pripravni ustreči njim v vseh njihovih zahtevah ter je nevarnost tem večja za našo samostalnost. Taki ljudje ne poznajo nič več niti osebnega niti narodnega ponosa, so pravi slugi onih, s pomočjo katerih so prišli v sabor. Iz takih pojavov moremo sklepati le še na bolj žalostno prihodnost.

Razven omenjene razprave je bila važna interpelacija poslanca dr. Vrbanica gledé arhivalnih spisov, katere je bil ban brez znanja in dozvole sabora odposlal pred petimi leti v Budimpešto. Takrat že je sklenil sabor resolucijo, da ima ban povrniti vse spise, ki se tičejo Hrvatske, iz budimskega arhiva. Ali to se še do zdaj ni zgodilo. Omenjeni poslanec interpelira vladu vsako leto radi tega, ali ban še do zdaj ni ničesar odgovoril. Bržkone bo tudi zdaj molčal, vsaj ga nabeđen na odgovor ne sili, kajti večina sabora je zadovoljna, odgovori on ali ne. In četudi nepovoljno odgovori, da ne bodo spisi povrnjeni, bo večina sprejela odgovor na povoljno znanje. Na tak način tedaj ni potrebno odgovarjati. Mej tem pa bodo važni spisi za hrvatsko zgodovino v Pešti zadržani, in če bo hotel kateri naših zgodovinarjev kaj pisati, bo moral potovati v madjarski arhiv. Radovedni smo, če bo dobil za to tudi kakšne dnevnice, kakor člani regnikolarne deputacije. Mogoče bi bilo, ko bi pisal zgodovino v madjarskem smislu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. novembra.

Notranje dežele.

Novo politično stranko na Češkem osnovalo je onih dvanajst staročeških poslancev, ki so izstopili iz tega kluba; imenuje se „prosta združitev“. Načelnik jej je dr. Skarda. Nova stranka bode nekako v sredi med staro- in mladočeško ter se ji bodo gotovo priglasili novi zmernejši udje obeh dosedanjih klubov. Dr. Rieger bode najbrže popustil politično polje, na katerem mu je cvetelo nekaj toliko cvetja in zorelo toliko sadja, ki pa sedaj vsled mladočeške agitacije zánj nima skoro drugega, nego trnje in osat.

V koroškem deželnem zboru so premenili deželni zakon, po katerem se ima v vsakem okraji z okrajnim šolskim svetom osnovati meščanska šola, ter zahtevajo v prihodnje za osnovo take šole dovoljenja deželnega zbora. Vidi se, da nikjer nimajo posebne sreče z meščanskimi šolami, za katere so se zadnji čas tudi Slovenci jeli tako zelo ogrevati. — V deželni odbor so bili voljeni: iz veleposestva dr. Ubl; iz mest in trgov Hinterhuber; iz kmetijskih občin poslanec Hoch, in iz cele zbornice poslanec pl. Hillinger. — Slovenci, katerih je tretjina vseh prebivalcev na Koroškem, tudi tukaj, kakor na Štajarskem, nimajo nobenega deželnega odbornika, dasi plačujejo dobro tretjino vseh deželnih davkov. Tako se Slovincem godi po raznih kronovinah, in vendar se pogosto čuje, koliko se imajo Slovenci zahvaliti sedanji vladi. Reči moramo, da niti tega nismo dobili, kar nam gre po zakonu, ki zahteva strogo enakopravnost za vse avstrijske narode.

Vnanje države.

Srbija. V opozicijonalnih krogih se sliši, da namerava opozicija vložiti v skupščini adresni načrt, v katerem posebno napada vladno vnanjo politiko. — Kakor se čuje, osnovala bode angleška vlada v Belemgradu trgovinski muzej za uvažanje in izvažanje. — Skupščina je definitivno sprejela poročilo verifikacijskega odseka.

Rusija. Kakor pišejo srbski listi, namerava ruska vlada osnovati v Niši ruski konzulat. — „Nov. Vr.“ poročajo, da se je Perzija zavezala nasproti Rusiji zgraditi cesto iz Rašta v Teheran ali pa da bode dovolila ruskim podložnikom zgraditi železnico iz Rašta v Teheran in iz Astaraha v Audebil. Nadalje bodo plule ruske ladije svobodno po reki Muerdal in osnovalo se bode več ruskih konzulatov v Perziji. — Tu se je zopet pokazalo, kako vpliva ogromna Rusija na azijske države; vse vprek iščejo njene naklonjenosti in prijateljstva, zakaj s takim orjakom ni dobro v nesporazumljeni živeti.

Bolgarija. Iz Sofije se poroča „Pol. Corr.“: Povodom obletnice dneva v Dragomanu so bili povabljeni vsi častniki k velikemu obedu v kneževi palači. Prine Ferdinand je pri tej priložnosti napil bolgarski armadi. Vodja vojnega ministerstva, Petrov, je pa napil princu Ferdinandu. Armada bode morala — rekel je Petrov — še mnogo storiti, da bo zadovoljila lojalnim željam bolgarskega naroda. Armada bo videla v knezu zmirom svojega vrhovnega poveljnika, ki bode vodil deželo in armado k srečnosnemu cilju. Vsi orožja zmožni Bolgarje so brezmejno vdani svojemu knezu Ferdinandu.

Francija. Povodom prihodnjih predavanj v filotehniškem društvu je Jules Ferry govoril in poudarjal, da je razširjenje šol najboljše sredstvo za rešitev socialnega vprašanja. — Da, a le tedaj, če bodo osnovane na verski podlagi, drugače pa nikakor ne. — Povodom umora ruskega generala piše „Estafette“: Nedopustno je, da se pod zaščito gostoljubnosti, katero naklonimo begunom iz vseh dežel, godé pri nas zločini, kakoršnega je žrtva ruski general Seliverstov. V Belgiji mora vsakdo, kdor hoče tam bivati, izkazati policiji autentična pisma o svoji istovetnosti in pomočnikih. Še le po daljši preiskavi se mu dovoli bivanje v Belgiji; če pa ni policija zadovoljna z vspehom svojih preiskav, počene tujca meni nič tebi nič preko mej. Tako moramo tudi pri nas postopati. Pariz ne sme postati prabežališče vsakovrstnih hudodelcev vseh evropskih držav. Pač smešno bi bilo od nas, da bi sprejemali izvrške vseh drugih narodov, ko skušamo vendar še sami sebe očistiti takih zločincev. Ne le javna pravnost, marveč tudi skrb, da si ohranimo naklonjenost in prijazne razmere drugih držav, nas opominja, da se zavarujemo pred temi izvrškami.

Švica. V mestu Basel je ljudstvo odložilo proporcijonalni volilni način za veliki svet. V stanovski svet je bil izvoljen prostostijak Goetbisheim. Mesto Zürich je izvolilo v ožji volitvi socialnega demokrata Vogelsangerja v narodni svet. To je jedini vspeh narodnih demokratov pri volitvah v narodni svet.

Nizozemsko. Dne 24. novembra je izšla proklamacija nizozemske kraljice-regentinje v imenu maloletne kraljice Viljemine. Kraljica-regentinja omenja v njej izgubo ljubljene soproga (Viljema III.), kateri je vžival ljudsko spoštovanje skozi 41 let na kraljevem prestolu. Ves ta čas pa so, hvala Bogu, vladala na Nizozemskem mir, sreča in blagostanje. Krona preide na njegovo hčer Viljemino. „Naj bi njen prestol.“ — glasi se nadalje v proklamaciji, — „našel trdno podporo v zvestobi in udanosti podložnikov in vsegamogočni uslišal molitev za novo kraljico ter jo vzel v svoje varstvo. Kot regentinja za določbo kraljice maloletnosti določena, sprejemam nalogo v trdnem zaupanju v Boga, katerega prosim, da bi z njo zagotovila srečo dežele in naroda in utrdila kraljestvo nizozemsko.“

Izvirni dopisi.

iz Sore, 23. novembra. (Blagoslovljen je povečana nega pokopališča.) Ko se je leta 1884. gradila nova tarna cerkev dokaj večja od stare, se je v isti meri zmanjšalo pokopališče, ki je stalo pri cerkvi, tako, da ni več zadostovalo številu

duš. Treba je bilo misliti, kakó pokopališče razširiti, kajti na griču pripravnega prostora iskati, je težavno reč. Ni kazalo drugega, kakor na treh stranéh napraviti močno ozidje, ki bo zmóžno držati nasuto zemljo. Delo je bilo sicer zeló, zeló težavno in nevarno, kar je lahko umevno, kajti pod starim ozidjem se je delala nova škarpa — vendar se je s pomočjo božjo srečno brez najmanjše nezdode v petih mesecih dovršilo. Ko se bo čez nekaj let staro pokopališče z novim s poravnavanjem zemlje spojilo, bo dobilo lepo lice, proti severu bo nekoliko nagnjeno; poravnavanje se zdaj še ne smé vršiti zastran še ne popolnoma strohujenih mrličev. Tudi pot je zložno speljana, da ne bo treba s težavo po njej lezti, kakor poprej, vlasti po zimí, ko ni bilo nič gotove stopinje. 23. t. m., zadnjo nedeljo po binkošnih, smo imeli slavnostni dan; počastil nas je namreč stolni župnik in dekan za ljubljansko okolično visokočast. gosp. Janez Flis, ki je z dovoljenjem prevzvišenega knezoškofa pridjano pokopališče slovesno blagoslovil v spremstvu č. g. K. Lapajnetta, o. Angelika, ki je bil za koralnega antifonatorja, o. Gabriela, o. Alfonsa, kapucinov iz Loke in domačega č. g. župnika. Jako ganljive obrede ima cerkev pri blagoslovljenji pokopališča; stari in mladi so pazno sledili gospoda dekana pri sv. opravilu. V dobro premišljenem izvrstnem nagovoru v novi letošnje poletje pobarvani cerkvi je gospod dekan zbranemu ljudstvu razlagal visoki pomen teh lepih obredov in nato je bila slovesna sv. maša. Slavnost je jako povzdignilo lepo petje v cerkvi, katero so vrlo izvršili domači peveci in na pomoč so jim prihitili gg. peveci iz Smednika; naj jim bo po tem potu prisedna zahvala izrečena! Kako težavno je peti v cerkvi brez orgelj — kojih še nimamo in tudi v stari cerkvi jih ni bilo — sorški farani še niso bili tako srečni, slišati mili glas orgelj v svoji farni cerkvi — vé le tisti, ki skuša. Dobri Bog naj nakloni blagih dobrotnikov, da bi k letu še prostor okoli cerkve mogli poravnati in dohod k cerkvi vrediti, da bi mogli v letu 1892. praznovati veselo, veličastno posvečevanje!

Rim, 21. novembra. Težko je pisati o političnem položaju, osobito sedaj pred volitvami. Če napišem najnovjše dogodke, izvedeli jih bodele itak vsaj en dan popreje po telegramih iz večih časnikov, če govorim o današnjem stanju volilnega boja, dojde vam poročilo še le po izvršenih volitvah. Težavno je torej dopisniku iz daljnih krajev zanimivo poročati. Vendar česar so danes in večeraj vsi časniki polni, zakaj bi vsaj čez par dni tudi „Slovenec“ ne omenil? Dolgo časa je Crispi molčal. Vsaj pred štirinajstimi dnevi je „Germania“ pripovedovala, zakaj se italijanski prvak tako trdovratno izogiba vsakega ravnila pred volitvami. Že takrat je napovedovala, češ, ko se srečata s Caprivijem, tedaj bode Crispi stopil na noge samozavestno in potem bode oddal svoja vodila v volilno borbo. Tako se je tudi zgodilo. Komaj se je poslovil od svojega severnega kolege, že je razpršil v Turinu vse zapahe svojega ustja, ter na ves glas razvil program za bodoče zasedanje v govoru, o katerem trdi „Osservatore Romano“, da je morda manj zavito memo vseh, kolikor jih je doslej izustil, vendar pa tako negotov, kakor vsi drugi. Kake posledice bo imel, tega pač danes še ni mogoče omeniti. Toliko pa je gotovo, da se v Rimu za volitve vsaj po zunanje silno strastno dela. Ni mi v mislih pojasnjevati, kdo ima največ upanja do zmage, niti katera stranka močnejše dela in agituje. Toliko je gotovo, da verni katoličani, svesti si gesla svojega vodnika, ne pojdejo na volišče. Ali da bi se le premalo ne vdeleževali volitev ter bi se s tem ne kazala neka mržnja do sedanje vlade, razpisali so jih za nedeljo. Takrat imajo delaveci čas in jih je najložje dobiti. Pri raznih strankah je v mestu kakor Rim tudi težko ločiti posamne kandidate. Vem, da bi vam ne poročal nič zanimivega, ako bi pisal, da je delavcem priporočen Baldassarre Odescalchi, katerega neki plakat popisuje kot Rimljana po rodu in po srci, voljnega, omikarnega, postrežljivega, nezavisnega, vedno vnetega za blagor delavcev. Toda kaj hočem pisati nadalje! Živahna domišljija in bujna južna vročokravnost govori iz vsakega povabila na vogalih ulic. To pa to; v tem so si pač mojstri ti Italijani: po ulicah znajo agitirati. Na vseh mogočih krajih vidiš vabila. Tu kličejo dijaki iz vseučilišča v posvetovalne zборе, tam se vabijo delaveci v skupen pogovor, ondi zopet velikansko priporočilo onga kandidata. Kot zagotovilo zaupanja je spodaj podpisanih več kot sto imen, češ, to bo bolj bodrilo volilce. Čudno! Ne samo vo-

lilce, tudi take, ki nimajo volilne pravice, javno vabijo za — vabnike. Sploh do plakatov imajo posebno veselje. In kako lepodoneče znajo vabiti! Pri nas na Slovenskem zadnji čas kandidati tudi radi obljubijo kaj več, kakor jim je storiti mogoče. Železnice in obrtne šole ponujajo — pa kaj je to proti laškim obetom! Vendar pa moram reči, da se ljudstvo tu ne zmeni za take očividne obljube. Priča sem bil, ko se je na več krajih pilepljalo, pa ménite, da se je kdo za to zmenil? Pri nas ljudje veliko rajše verjamejo. . . Morda pa imajo Lah drugo skušnjo; vsaj zadnja leta so jih mnogo podučila.

Vr. stopnic, ki peljejo na kapitol, so pred nekaterimi meseci mestni očetje utaborili v železen kurnik — volkuljo: znamenje rimskega mesta. Če ni mnogo ljudi blizo, samotna žival popoldne malo počije pod košato senco pinije. V nedeljo pa bode sigurno nemirno tekala sem in tje tik železne svoje ograje. To bo gledalcev! . . . Prepričen sem, da premnogo volilcev bo bolj z veseljem ogledovalo potuhнено žival, kakor pa pokladalo z žuljavo roko glas v volilno skledo.

Dnevne novice.

(Ugovor) proti sklepu deželnega zbora štajarskega, da se poostrijo kazenske določbe za celjsko mesto, je podpisalo 114 Celjanov, kateri imajo pravico voliti, med temi 52 hišnih posestnikov. Opo-reko so odposlali na c. kr. namestnika v Gradec.

(Gosp. prof. Anton Bezenšek) v Plovdivu v Bolgariji poslal je po g. S. Janežiču v Celovecu 5 gl. „Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji“. Srčna hvala!

(Naš rojak, g. Janko Šavs) bil je pretekli teden promoviran doktorjem vsega zdravilstva na dunajskem vseučilišču. Vsled tega čestitali so mu ne samo „Slovensko pevsko društvo“, katerega zvesti član je bil ves čas svojega bivanja na Dunaji, temveč tudi „Slovenski klub“ in od mnogih zasebnih strani.

(„Slovensko pevsko društvo“ na Dunaji) ima v nedeljo dne 30. novembra v dvorani glasbenega društva svoj adventni koncert, pri katerem se bo pela najnovjše imenovanemu društvu posvečena skladba g. A. Förster-ja „Ljubica“, besede Pagliaruzzi-Krilanove.

(Iz Hrenovic) se nam poročá: Pivčanom in obiskovalcem Nanosa je znana cerkva sv. Bricija, ki kakor orlovo gnjezdo tiči v strmovitem bregu pod vrhom sivega Nanosa. Pred nekaj časom je bil ta hramček božji od požrtovalnih Strancev čedno prenovljen. Dne 9. t. m. pa bila zadela cerkvice kmalu velika nesreča. V pečinah nad cerkvijo se je utrgal skaloviti plaz in mogočne, več kubičnih metrov debele skale so se drvile navzdol. Ali naval se je čisto nepričakovano ravno tik cerkve izognil zidišča. Ko bi skale zadele v cerkev, gotovo bi bila sésuta in odnešena v dolino. Stranci so jako veseli, da je Bog obvaroval njim jako priljubljenega „svetega Brica“.

(V Admontu) na górenjem Štajarskem je umrl v slavnozanem benediktinskem samostanu ondigni opat dr. Guido Schenzl, mož plemenitega značaja, učenjak vlasti v naravoslovnih vednostih. Naj v miru počiva!

(Poštni uradniki) v Lincu zbrani sklenili so prositi državni zbor za zboljšanje plač. Želó namreč, da se na novo ustanové službe nadoficijalov, da se uradniki zadnjih treh plačilnih razredov jednako razdelé, da se jim dodá letnih 120 gl., in da se praktikantom zviša adjutum od 300 na 400 goldinarjev.

(Grozna nesreča.) Iz Sveč na Koroškem se nam poročá: Dne 14. novembra t. l. je hotel posestnik Voltej Einspieler, brat župnika in poslanca Einspielerja, v svoji pašti lan sušiti. Lan je bil pa že precěj suh in se je unel iz neznanega vzroka. Posestnik je poskušal ogenj pogasiti, pri tem ga je pa dim skoro zadržil in obleka je začela na njem goreti, da se je brez zavesti zgrudil pri vratih, skozi katere prej ni brž našel izhoda, ker je bila soba z dimom napolnjena. Če bi mu ne bile prihiteli na pomoč dve ženski, bi bil revež popolnoma zgorel. Vsled opeklin je umrl čez 36 ur britkega trpljenja, katero je voljno prenašal. Rajniki je bil pošten in vesten gospodar. Pri volitvah je stal zmira na naši strani in ni se bal nobene zamer. Zapustil je mlado vdovo in tri otroke. Pogreba se je vdeležilo mnogo žalujočega ljudstva. Bog mu daj večni mir in pokoj! Vsi, ki smo ga poznali, mu bode mo ohranili blag spomin!

(Deželni zbor štajarski.) V 22. seji deželnega zbora je poslanec Vošnjak izročil prošnjo, naj se zgradi železnica Grobelno-Slatina ter prosil, naj se ta prošnja izroči deželnemu odboru v odobrenje, ker je odsek za železnice dovršil svoje delovanje. Predlog je bil vsprejet. Na to je sledilo poročilo finančnega odseka o delovanju deželnega odbora gledé na zavarovanje. — Cesarski namestnik naznanja, da je vlada z ozirom na zavarovanje notranjih dežel in vnanjih držav zbrala podatke in bo lahko v kratkem podala predlog v zbornici. — Predlog finančnega odseka se sprejme. — Potem je bilo podáno poročilo deželno-kulturnega odseka o predlogu poslanca Poscha in tovarišev, da se osnuje deželno-kulturni svet, oziroma poljedelstvena zbornica. — O tem poročá poslanec Kottulinsky, ki naposled predlaga: Deželnemu odboru se naroča, da vprašanje o osnovi deželno-kulturnega sveta pretressa, poizveduje, kake posledice ima taka naredba v drugih deželah in naposled v deželnem zboru pri prvem zasedanju predloži predlog z ozirom na osnovo deželno-kulturnega sveta. — Po nekaterih pomislekih poslanca Vošnjaka je bil ta predlog vsprejet. — Potem je sledilo poročilo zdravstvenega odseka o predlogu deželnega odbora o postavnem načrtu gledé uravnave zdravstvenih služb v občinah. — Poslanec Jerman v imenu odseka priporočá odlog vladnega predloga iz načelnih in finančnih razlogov. — Ko je bilo podánih in vsprejetih še nekaj drugih predlogov, vstal je deželni glavar in za njim vsi poslanci ter opomnil, da je deželni zbor završil svoje delovanje v hvale vredni slogi. Zato mora govornik izreči deželnemu zboru najtoplejše zahvalo, istotako za jednoglasno volitev deželnega odbora. To splošno zaupanje bode močno navduševalo deželni odbor, da bo svojo nalogo še z večjim veseljem izpolnjeval. Deželne finance so popolnoma zavarovane, tako da je bilo mogoče oskrbeti vse potrebno, ne da bi bilo potreba povečšati deželne davke. Davke povečšati je skoro nemogoče, to naj pomni vlada, ko bi zahtevala denarja od dežele. Deželni glavar je omenil sklepov z ozirom na zgradbo železnice in opomnil, da je deželni zbor s tem srečno rešil veliko nalogo. Na tej podlagi deluje se lahko naprej za razvoj in napredek dežele in sicer tembolj, ker bo vlada deželo podpirala in ker se sme upati, da bo Nj. veličanstvo cesar ohranil deželi svojo očetovsko milost in naklonjenost tudi v prihodnje. Na to so sledili navdušeni hochin slava-klici. S tem je skleneno prvo zasedanje sedmega deželnega zborovanja.

(Beneška Slovenija.) Znano je, piše „N. S.“, da je italijanska vlada ustanovila v Št. Petru slovenskem žensko učiteljske, ki vzgaja učiteljice za tužno našo beneško Slovenijo. Da so šole čisto italijanske ter da je vlada v malem Št. Petru ustanovila rečeno učiteljske jedino le v namen, da bi čim prej poitalijančila beneško Slovenijo, tega nam gotovo ni treba še posebej poudarjati. — Ali italijanskim šolnikom in politikom se zdí, da njih učiteljice še vse prepočasí širijo italijanstvo po slovenski Benečiji; zato jih od časa do časa še posebej vspodbujajo ter jim nalagajo, naj z večjim vspehom trosijo italijansko kulturo in italijanski jezik med slovenskim ljudstvom. Takó se je zgodilo tudi dne 31. oktobra t. l. pri učiteljski konferenci v Št. Petru, pri kateri je nadzornik vspodbujal svoje verne in pokorne učiteljice, naj v šoli pridneje poučujejo italijanski jezik, z unaj šole pa naj z ljudstvom govoré le italijanski, kajti takó se slovensko ljudstvo najbolj privadi italijanskemu govoru ter bode polagoma opuščalo svojo „barsko govorico“. Učiteljice so se izgovarjale, da z ljudstvom ne morejo še govoriti italijanski, zlasti više v gorah ne, ker ne pozna drugega nego svoj slovenski jezik. Nadzornik jih je pa zavrnil, da se je on sam že večkrat prepričal, da ljudstvo razume tudi italijanski, kajti kamorkoli je prišel pri nadzorovanju šol in je vprašal italijanski n. pr.: kam drží ta ali ona cesta? ali: kje je šola? — vselej so mu znali lepó povedati in odgovoriti. Na to so učiteljice obljubile, da bodo z ljudstvom le italijanski govorile. Potem so učiteljice kot glavni vzrok slabim vspehom poitalijančevanja tožile duhovščino, ki uči krščanski nauk s slovenskimi katekizmi. Nadzornik je pokimal z glavo in je dejal: „To je res žalostno! Poskrbeti bo treba, da se bodo otroci tudi krščanski nauk učili z italijanskimi katekizmi.“ Voditeljica šentpeterskega učiteljske se je na to ponudila, da bode govorila z domačim gospodom župnikom, naj

bi dovolil da bi se krščanski nauk poučeval v šolah, šentpeterske župnije v italijanskem jeziku ter naj bi vplival na to, da bi se zgodilo tako tudi v slovenskih šolah šentlenarske in drugih župnij. Konečno je dejala: „Učiteljice, mé moramo položiti prvo skalo italijanstvu v slovenski Benečiji, da se boče po teh gorah, če ne prej, vsaj v sto letih razlegal in odmeval le sladki naš jezik italijanski!“ — Takó se deluje za potujčenje 40.000 Slovencev koncem prosvitljenega 19. stoletja in to v državi, ki je nastala jedino z močjo ljubezni do narodne svobode in narodnega jedinstva! — Trdno smo prepričani, da prečast. gospod šentpeterski župoik ne bode rabil svojega vpliva in svoje moči proti slovenskemu našemu ljudstvu na Beneškem ter ne bode deloval za namene italijanskih šolnikov in politikov, da bi se slovenski katekizmi zamenili z italijanskimi. Ko se črnim zamorcem oznanjuje beseda božja, godi se vselej v njih jeziku — zakaj bi ne smeli biti te dobrote deležni tudi naši beneški Slovenci? Pomenljivo pa je pri tem še to, da bi ista vlada, ki na vse mogoče načine kljubuje katoliški cerkvi, ki je krščanski nauk izključila iz šol, ako ga stariši izrečno ne zahtevajo, da bi torej ista vlada rada zlorabila celó pouk tega toliko važnega nauka v polasčujoče, nečloveške in nekrščanske namene! Ne, v take svrhe se ne bodo dale zlorabiti cerkvene oblasti videnske nadškofije!

(Iz pred sodišča.) Devetintridesetletni krošnjar Jožef Fink, doma od Stare Cerkve na Kočevskem, je prišel po svoji kupčiji l. 1889. vzpomladi tudi v Ischl. Tu je ostal dlje časa in prodajal tudi kóse. Kóse je dobival na kredit iz Kitzbichla. Dotična tvrdka mu je pa pošljala kóse zato brez denarja, ker je Fink naročeval kóse s pismi, na katerih je bilo tiskano: „Josef Fink, Ischl — Telegramm-Adresse: Fink, Ischl.“ Dotična tvrdka v Kitzbichlu je torej ménila, da pošilja blago kakemu stalnemu trgovcu v Ischlu. Tako je dobil J. Fink iz Kitzbichla kós za 172 gld. 10 kr. vrednosti, katere je pa kočevski krošnjar za nizko ceno razpečal med ljudstvo ter — izginil iz Ischla. Meseca februvarija t. l. se je prikazal Fink v Weizu, kjer ima v tamošnjih ulicah občespoštovani trgovec Jožef Fink svojo prodajalnico. Te enakosti imen se poslužil prekanjenec, se naseli v istih ulicah poleg Jožefa Finka ter je zopet naročeval blago s pismi z naslovom: „Josef Fink in Weiz, Herrengasse Nr. 38.“ In zopet je dobil prekanjeni slepar za 303 gld. 70 kr. blaga z Dunaja, katero je zopet pod kupno ceno razprodal med ljudi. Na to je tudi iz Weiza izginil, vendar dné 3. avgusta l. l. ga je prijelo oblastvo blizu Kitzbichla ter ga odposlalo v Gradec pred sodišče. Jožef Fink je obsojen na triletno težko ječo.

(Iz Rima) se poroča „Grazer Volksbl.“: „V noči mej 22. in 23. novembrom se je dogodil v cerkvi S. Andrea delle fratte cerkveni rop. Slovečo podobo Matere božje je roparska roka oropala zlate krone, zlata, srebra in sploh vse olepšave. Podoba sama pa ni zeló poškodovana. Tabernakelja in drugih dragocenih svetih rečij se roparji niso dotaknili. Zločincem še niso prišli na sled.“

(Iz Tinjan.) Začetek posojilnice. Dné 16. t. m., piše „Mir“, se nas je zbralo nad 40 posestnikov, da stvorimo našo novo posojilnico. Počastili so nas č. gg. Sakelšek, Lenc, Premru, Mihal in g. urednik H. iz Celovca ter so nam v jasnih besedah razložili namen, delovanje in korist posojilnic. Še ta dan je pristopilo 28 gospodarjev, ki so vplačali deležev za 239 gld. Po dokončanem delu smo se še dolgo v noč zabavali z veselimi slovenskim petjem. Zborovali smo v obširnih prostorih gostilnice pri „Krajcarju“, kjer je jako dobra postrežba in izrekla se je želja, da bi tukaj politiško društvo napravilo kak shod, ker je gostilna sredi treh občin.

(Vabilo) k slavnosti, katero priredi v 3. dan decembra meseca t. l. akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji v spomin 90letnice rojstva dr. Fr. Ks. Prešerna s prijaznim sodelovanjem gospiice Blaženke Kernic-eve, nekaterih gg. članov slav. „Slovanskega pevskega društva“ in slav. hrvatskega akad. društva „Zvonimira“. Pevske zборе vodi častni pevovodja g. Jan Jifík. Lokal: Hôtel „Goldenes Kreuz“, VI., Mariahiiferstrasse 99. Klavir: Czapka. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Prosto-voljni darovi se hvaležno sprejemajo. Čisti dohodek namenjen je „Podpornemu društvu za slovenske velikošole“ na Dunaji. Vspored: A) Pozdrav predsednikov. 1. A. Hajdrih. „Hercegovska“. Moški

zbor. 2. „Slavnostni govor“. Govori g. dr. Matija Mariko. 3. a) Aimé Maillart: Arija Rože iz opere „Puščavnikov zvonček“. Sopran-solo, poje gospica Blaženka Kernic-eve. Na klavirji spremlja gosp. V. Förster. b) Iv. pl. Zajc: „Domovini i ljubavi“. Sopran-solo, poje gospica Blaženka Kernic-eve. Na klavirji spremlja g. V. Förster. 4. * * * Čveterospev, pojó člani slav. „Slovanskega pevskega društva“ gg. V. Chladek, J. Stiebler, Fr. Skřivanek, Al. Stejskal. 5. A. Förster: Transskripcija „Po jezeru“. Svira na klavirji g. V. Förster. 6. a) F. Janda: „Venček slovenskih narodnih pesmi“. Udarja tamburaški zbor slav. hrvatskega akad. društva „Zvonimira“. Solo g. J. Bartulić. b) St. Katkić: „Sbogom more“. Brač-solo s spremljevanjem zbora. Udarja tamburaški zbor slav. hrvatskega akadem. društva „Zvonimira“. Solo g. J. Bartulić. 7. A. Förster: „Pobratimija“. Moški zbor. B) Zabavni del.

Telegrami.

Trst, 26. novembra. Deželni zbor je sprejel načrt, v katerem odobrava odloke železniške konference v Celovci dné 28. julija z ozirom na zgradbo železnične proge Divača-Skofja Loka in Škofja Loka-Celovec čez Karavanke in Rožno dolino.

Praga, 25. novembra. Deželni zbor je sprejel točko 6 in 7 predloga za deželni kulturni svet in odklonil vse predloge manjšine.

Lvov, 25. novembra. V budgetni razpravi je pojašnjeval Rusin Teliszewski, da morajo Poljaki in Rusini vkupno delovati za deželno blagostanje. Če Rusini kedaj ostro govore, ne izvira to iz sovraštva do Poljakov, marveč iz nejevolje zaradi izzivanja nekaterih oseb, ki nimajo pojma za vkupne interese obeh narodov. Rusin Romanczuk je poudarjal zvestobo Rusinov do vladarske hiše, do države in do katoliške cerkve in opomnil, da bi Rusini podali svojo roko Poljakom, če bi želeli Poljaki slogo z njimi.

Krumlov (Krumau), 25. novembra. Pri-toki Moldave upadajo. V Kali se je sesulo osem hiš in most, ker je bila Olknica narasla. Pet ljudi je utonilo.

Beli Grad, 26. novembra. Adresa večine v skupščini izraža zadoščenje, da so srbske razmere do vseh držav povoljne in prijazne. Politiko Srbije odobravajo vse velike države. Dočim skupščina za to države zahvaljuje, čuti dolžnost, izreči toplo zahvalo Srbov carju bratskega ruskega naroda. Car je pokazal, kakor zmirom, tudi v najnovjšem času, svojo naklonjenost do Srbije in srbskega naroda.

Berolin, 26. novembra. Državni proračun 1891/92 znaša 1.130.645.888 presežka, za državno armado 25.754.707 več.

Kolonija (Köln), 25. novembra. Poroča se, da so v obrenskih pokrajinah in v Vestfaliji povodni.

Pariz, 25. novembra. Kakor poroča „Gaulois“, biva Padlevski zdaj v Bruselji, kjer ga utegne v kratkem prijeti oblastvo.

Roubaix, 25. novembra. Ob 6. uri zvečer je začelo goret v predilnici. Tovarna je pogorela. 600 delavcev je brez dela. Skoda znaša 800.000 frankov.

Hamburg, 25. novembra. „Hamburgischer Correspondent“ poroča, da ima bivanje katoliškega škofa iz Kitaja Auzerja v Berolinu namen, pridobiti od državne vlade podporo za katoliške misijone na Kitajskem.

Tuji.

24. novembra.

Pri *stavci*: Gützl, potovalec; Clarenbach, Glas, trgovec; Fleischer, zasebnik, z Dunaja. — Baron Ritter, zasebnik, iz Gorice — Lustriek, poročnik k. iz Maribora. — Oblak, kontrolor, z Lazov. Pri *stani*: Geilling, vitez Bosch, zasebnik; Leder, tajnik, iz Gradca. — Novak, Jung, Reitmayr, trgovec, z Dunaja. — Fischer iz Budimpešte. Keisel, nadporočnik, iz Nevesinja. — Sicherer, trgovec, iz Frankobroda. — Baron Billek, podpolkovnik, iz Pulja. — Blumenfeld iz Lvova.

Umrli so:

23. novembra. Terezija Stular, delavka, 19 let, Vegove ulice 9, jetika.

24. novembra. Marijana Jerovšek, prodajalka loncev, 66 let, Poljanska cesta 8, marasmus. — Marija Blažek, paznikova žena, 77 let, Poljanska cesta 57, pljučni emphysem.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplotna po Celziju			
25	7. u. zjut.	720.5	2.8	brezv.	megla	7.00
	2. u. pop.	721.6	6.2	sl. szap.	oblačno	sneg
	9. u. zveč.	722.9	3.7	"	"	dež

Srednja temperatura 4.2°, za 1.6° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

26. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88 gld.	15 kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	88 „	25 „
5% avstr. zlata renta, davka prosta	107 „	60 „
Papirna renta, davka prosta	101 „	— „
Akcije avstr.-ogerske banke	978 „	— „
Kreditne akcije	296 „	25 „
London	115 „	30 „
Srebro	— „	— „
Francoški napoleonid.	9 „	10 1/2 „
Cesarski cekini	5 „	47 „
Nemške marke	56 „	42 1/2 „

Zobozdravnik

Schweigerstanuje

hôtel „Stadt Wien“ (pri Maliču)
štej. 23 in 24. II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/2 1. ure.

Najnovjše iznajdbe in sredstva v zobozdravništvu. Najboljše plombe, po barvi zobem prikladne. (19)

➔ Za vsa dela se jamči. ➔

Najnižje cene. Največji izbor.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Katoliška Tiskarnapriporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Ravnokar je izšla knjiga:

Izpovedanja TAXIL:

18 pol 8°. bivšega prostomisleca.

Cena 60 kr., po pošti 65 kr.

Dobiva se

v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.